

UNITED NATIONS
United Nations Interim
Administration Mission
in Kosovo

NATIONS UNIES
Mission d'Administration
Intérimaire des Nations Unies
au Kosovo

UNMIK

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

ZAKON Br. 2003 / 9

ZAKON O ZADRUGAMA POLJOPRIVREDNIKA

Skupština Kosova ,

Bazirajući se na Pravilnik UNMIK-a br.2001/9, od 15.05.2001. godine, na Ustavni okvir o privremenoj samoupravi na Kosovu, članovi 9.1.26 (a) i 5.1. (j).

U cilju uređivanja, osnivanja i rada zadruga poljoprivrednika, a u funkciji razvoja poljoprivrede i povećanja produktivnosti rada poljoprivrednika,

usvaja ovaj zakon.

Član 1
Definicije

Izrazi koji se upotrebljavaju za potrebe ovog zakona imaju sledeci znacaj:

“Zadruga Poljoprivrednika” ili “Zadruga” u daljem tekstu je pravno lice koje je osnovano od strane fizičkih ili pravnih lica koji moraju svi biti poljoprivrednici koji doprinose svojom privatnom imovinom u deonički kapital. Zadruga pruža usluge za svoje članove i ne osniva se za stvaranje dobiti za sebe Najmanje 75% bruto prometa zadruge potiče od njenog rada sa zadrugarima.

“Aktivnosti sa zadugarima” podrazumeva izvođenje jednog od sledećih radova od strane zadruge :

-Snabdevanje imputima i mehanizacijom neophodnom za poljoprivredne aktivnosti zadrugara;

-Otkup poljoprivrednih proizvoda od zadrugara, bilo radi prodaje u naturi ili nakon prerade;

-Pružanje svih usluga neophodnih za poljoprivredne aktivnosti, a u korist članova zadruge;

-Kupovina mehanizacije radi zajedničkog korišćenja od strane zadrugara, a u svrhu sprovođenja poljoprivrednih aktivnosti; i

-Uopšteno, sprovođenje aktivnosti, u ime zadrugara, radi proširenja njihovih poljoprivrednih aktivnosti i u isključivu svrhu tih poljoprivrednih aktivnosti.

“Poljoprivrednik” podrazumeva fizičko lice koja se bavi poljoprivrednom aktivnošću kao glavnom profesionalnom aktivnošću ili pravno lice, koja obavlja jednu poljoprivredne aktivnost kao jedinu aktivnost.

“Lice” podrazumeva fizičko ili pravno lice.

“Zadugar” podrazumeva lice, koje je poljoprivrednik, i koje je dalo svoj doprinos deoničkom kapitalu. Zadugar se obavezuje da obavlja određenu poljoprivrednu aktivnost sa jednom zadrugom.

“Preuzeta poslovna obaveza” podrazumeva ugovornu obavezu isključive saradnje sa zadrugom poljoprivrednika tokom najmanje tri uzastopne godine, za vrstu poljoprivredne aktivnosti za koju je zadugar preuzeo obavezu.

“Deonički doprinos”, “Doprinos” podrazumeva prenos privatne imovine zadrugara u glavnici zadruge i zauzvrat dotični zadrugari dobijaju deonice zadruge.

“Doprinos u naturi” podrazumeva doprinos deoničkom kapitalu koji će biti plaćen u nekretninama, pokretnom imovinom ili nepovredivim pravima.

“Gotovinski doprinos” ili podrazumeva doprinos deoničkom kapitalu koji se plaća u gotovini ili preko bankovnom ili poštanskom novčanom uputnicom ili akceptnim nalogom.

“Rezervni Fondovi” podrazumeva sve sume koje je generalna skupština stavila na rezervne račune.

“Rezervni Fondovi predviđeni Statutom” znači fondovi iz suficita jedne fiskalne godine koje opšta Skupština ima za zadatak , prema Statutu jedne zadruge , stavi iste u neki rezervni fond.

“Godišnji višak” podrazumeva rezultat aktivnosti zadrugara koji je prikazan u obračunu profita i gubitaka na kraju fiskalne godine kada vrednost profita prevazilazi vrednost troškova i gubitaka.

“Godišnji gubitak ” podrazumeva rezultat aktivnosti zadruge koji je prikazan u obračunu profita i gubitaka na kraju fiskalne godine i kada vrednost troškova i gubitaka prevazilazi vrednost profita.

“Obračun profita i gubitaka ” podrazumeva glavni obračunski dokument koji se sastavlja na kraju svake fiskalne godine i koji prikazuje sve profite, troškove i gubitke koji su se pojavili tokom fiskalne godine.

“Neto sredstva ” podrazumevaju zbir koji se sastoji od deoničkog kapitala, rezervnih sredstava i akumuliranih profita od čega su oduzeti prethodni akumulirani gubici uvećani ili umanjani za višak ili neto gubitke iz fiskalne godine.

“Akumulirani gubici” su gubici iz prethodnih fiskalnih godina koji su stavljeni na poseban račun, a koji nisu izbrisani smanjenjem rezervnih sredstava ili obračunom akumuliranih profita.

“Federacija” podrazumeva savez iz člana 3 ovog Zakona.

“Ministarstvo ”, ako nije drugačije navedeno u tekstu, podrazumeva Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i ruralni razvoj.

“Statut” podrazumeva akt kojim se osniva zadruga u kojima je opisana njihova uprava i kojima se regulišu odnosi između zadruge i njenih članova.

“Osnivači” podrazumevaju osobe koje su potpisale statut i/ili koje postupaju u ime zadruge tokom perioda njenog osnivanja.

“Udruženje Zadruga Poljoprivrednika” ili “Udruženje” je pravno lice koje je osnovano između dve ili više zadruga, a u svrhu proširenja njihove sopstvene aktivnosti.

Član 2 **Registracija**

2.1 Svaka zadruga osnovana na Kosovu mora biti registrovana u kancelariji za registraciju pravnih subjekata i počne da postoji smo posle registracije.

- 2.2 Aktivnosti zadruge koja je registrovana shodno ovom Zakonu biće ograničene na one aktivnosti koje su navedene u ovom Zakonu i u statutu zadruge.
- 2.3 Ministarstvo će izdati Administrativna Uputstva kojima će navesti oblik i sadržaj statuta koji će koristiti zadruge.
- 2.4 U slučaju da statut zadruge nije u skladu sa ovim zakonom i administrativnim uputstvima, zadruga gubi status zadruge poljoprivrednika.
- 2.5 Ovaj Zakon će biti osnova za registraciju svih postojećih zadruga na Kosovu i zadruga koja će biti osnovane na Kosovu.

Član 3 Federacija

- 3.1 Ovim Zakonom se osniva Federacija zadruga poljoprivrednika Kosova.
- 3.2 Federacija je stručno telo koje deluje nezavisno .
- 3.3 Statut Federacije usvaja Skupština Federacije uz prethodnu saglasnost Ministarstva.
- 3.4. Statut Federacije treba da bude u skladu sa ovim zakonom i administrativnim uputstvima donetih od Ministarstva na osnovu ovog zakona
- 3.5 Sve zadruge i Udruženja zadruga, imaju pravo da se dobrovoljno udruže u Federaciji.
- 3.6 Sredstva Federacije stvaraju se od članova i doprinosa zadruga i njihovih udruženja. Visinu članarine i doprinosa određuje Generalna Skupština Federacije. Taj iznos predstavlja prihod Federacije.
- 3.7 Delatnot, poslove i odgovornosti koje ima Federacija utvrđuju se Statutom Federacije

Član 4 Uslovi za osnivanje

Zadruga poljoprivrednika se osniva od najmanje deset (10) poljoprivrednika koji su potpisnici obaveza .

Član 5 Osnivačka Skupština

- 5.1 Statut se usvaja na Osnivačkoj Skupštini.

5.2 Ako su Statut potpisali osnivači i svi članovi koji su doprineli stvaranju deoničkog kapitala, onda nije potrebno održavanje Osnivačke skupštine .

Član 6 **Pravno lice**

6.1 Zadruga Poljoprivrednika će imati prava i obaveze pravnog lica nezavisno od njenih članova. Ona ima svoju sopstvenu imovinu i obaveze . Zadruga je odgovorna za svoju imovinu i za svaki postupak počinjen u njeno ime.

Član 7 **Prava i obaveza članova Zadruge**

7.1 Zadrugar uživa pravo da:

- a) koristi usluge zadruge zavisno od vrste aktivnosti radi koje je postao član zadruge;
- b) ucestvuje na sastanku generalne skupštine sa pravom glasa, bez obzira na broj deonica koje poseduje;
- c) prima obračunatu korist na osnovu plaćenog kapitalnog doprinosa, a po stopi koja je navedena u statutu;
- d) prima isplate od strane zadruge zavisno od obima aktivnosti koje je ostvario sa zadrugom;
- e) prodaje i prenese svoje deonice shodno odredbama ovog Zakona i Statuta zadruge;
- f) primi nominalnu vrednost svojih deonica nakon obustave članstva, pod uslovom da akumulirani gubici ne prevazilaze rezervna sredstva i da ne postoje druga ograničenja izložena u ovom zakonu i u statutu zadruge .

7.2 Zadrugar je u obavezi da:

- a) Vršiti svoje poslovanje isključivo sa zadrugom poljoprivrednika tokom perioda od najmanje tri uzastopne godine, u vrste aktivnosti za koju je član obavezao u skladu sa statutom zadruge;
- b) Doprinosi deoničkom kapitalu zavisno od obima preuzetih obaveza i da plaća svoje deonice u skladu sa pravnim i statutnim zahtevima, ili da otkupi određeni

- broj deonica koje zahteva njegova preuzeta poslovna obaveza;
- c) Snosi odgovornost za dugove zadruge u slučaju nelikvidnosti sve do iznosa koji je jednak njegovom kapitalnom doprinosu.

7.3. Status zadrugara se stice:

- a) Prilikom osnivanja zadruge, potpisivanjem zahteva za uclanjenje, potpisivanje statuta ili ucesce na osnivačkoj skupštini na kojoj se usvaja statut.
- b) Status zadrugara posle osnivanja zadruge stice se po osnovi zahteva o pristupu i izjave o prihvatanju statuta zadruge kojim potpisnik prihvata prava i obaveze zadrugara.

Odluku o prijemu novih članova donosi Upravno veće u roku od 30 dana od dana prijema zahteva

Protiv odluke o odbijanju zahteva za uclanjenje u zadruzi može se uložiti žalba Generalnoj skupštini.

7.4 Zadruga mora stvoriti registar svih članova zadruge u kome će biti naveden broj deonica koji poseduje svaki pojedinačni član zadruge kao i evidencija o svakom prenosu deonica.

7.5 Status zadrugara prestaje: istupanjem iz zadruge; isključenjem člana: gasenja ili napostanja poljoprivredne delatnosti člana koji je pravno lice; smrću člana ili prestanka postojanja zadruge.

- a) Zadrugar može da istupa iz zadruge po osnovi pismene izjave o istupanju, koja se podnosi šest meseci pre isteka roka za koji je zadrugar uclanjen ili pre istupanja. Ako zadrugar ima obaveze prema zadruzi, status zadrugara prestaje po izmirenju obaveza.
- b) Status zadrugara prestaje danom određen odlukom o njenom isključenju iz zadruge, zbog razloga utvrđenim statutom zadruge.
- c) Naslednici umrlog zadrugara, mogu steći status zadrugara, s pravima i obavezama umrlog zadrugara, ako o tome odluci Upravno veće i ako ispunjava uslove o sticanju statusa zadrugara
- d) Danom prestanka statusa zadrugara, prestaju prava i obaveze zadrugara, osim imovinskih prava utvrđenih posebnim zakonskim aktima

Član 8

Deonički kapital

- 8.1 Zadruga ne sme biti osnovana bez kapitala niti sme postojati bez kapitala.
- 8.2 Kapital jedne zadruge poljoprivrednika sastoji se od doprinosa zadrugara i može biti promenljiv.
- 8.3 Smanjenje kapitala nije dozvoljeno ako bi isto uticalo na beleženje kapitala manjeg od polovine najvišeg kapitala od osnivanja zadruge.

Član 9

Kapitalni doprinosi – Deonice

- 9.1 Kapitalni doprinosi mogu biti u gotovini ili u naturi. Doprinos u radu nije dozvoljen.
- 9.2 Doprinos u naturi, prilikom osnivanja zadruge, ocenjuje se tokom potpisivanja statuta od osnivača, ili od osnivačke skupštine prilikom usvajanja statuta, dok ocena doprinosa u naturi tokom rada zadruge, vrsi se od Generalne skupštine.
- 9.3 Članovi su pojedinačno i zajednički odgovorni prema trećim licima ako usvoje drugačije vrednovanje doprinosa u naturi od vrednosti koja je određena od spoljnog revizora .
- 9.4 Pravo člana, poprima oblik deonica.
- 9.5 Kapital se deli na deonice jednake vrednosti, a najmanja vrednost svake deonice je 10 €.

Član 10

Generalna skupština

- 10.1 Generalna skupština je vrhovno telo zadruge koji održava redovne ili vanredne sednice.
- 10.2 Ovlašćenja redovnog sastanka generalne skupštine ograničena su na glasanje po pitanjima koja ne spadaju u delokrug ovlašćenja vanrednog opšteg sastanka skupštine ili drugih tela zadruge.
- 10.3 Upravno veće, koje se spominje u članu 12, saziva sastanak generalne skupštine najmanje jednom godišnje ili kada šestomesečni prelazni obračun pokaže gubitke. Generalnu skupštinu takođe može sazvati 25% članova zadruge.

10.4 Na vanrednom sastanku generalne skupštine odlučuje se o amandmanima statuta.

10.5 Zapisnici sa sastanka generalne skupštine moraju biti hronološki zavedeni u registru koji će biti vođeni u kancelariji registra zadruge.

Član 11 **Spoljni revizor**

11.1 Ministarstvo za Privredu i Finansije će ovlastiti kvalifikovane osobe da rade kao spoljni revizori i odredi će ih da vrse godisnju finansijsku kontrolu za svaku zadrugu, obuhvativsi:

- a) utvrđivanje da godišnji obračuni daju istinit i tačan pregled rezultata rada zadruge tokom protekle fiskalne godine, kao i pregled finansijske situacije i njene imovine;
- b) utvrđivanje da li su obračunske prakse u skladu sa pravilima koja su na snazi;
- c) proverava tačnost i usklađenost podataka koji su dati u izveštaju Upravnog veka sa godišnjim obračunima.

11.2 Troškove finansijske kontrole snosi Ministarstvo za privredu i finansije.

Član 12 **Upravno veće**

12.1 Upravno veće, je telo, koje ima sva a ovlašćenja upravljanja radi dobrobiti zadruge i u okviru namene zadruge, osim po pitanjima koja su u direktnoj nadležnosti ovlašćenja tela zadruge i imajući u vidu statutarna ograničenja njegovih ovlašćenja.

12.2 Upravno veće ima sledeća ovlašćenja:

- a) Raspravlja i analizira godišnje obračune zadruge i predlaže iste generalne skupštine za usvajanje.
- b) Bira i razresava predsednika iz redova članova Upravnog veka
- c) Odredjuje člana zadruge radi popunjavanja upražnjenog mesta člana Upravnog veka;
- d) Saziva sastanke Generalne Skupštine zadruge i utvrđuje dnevni red tih sastanaka;

- e) Imenovanje direktora zadruge;
- f) Prijem i isključenje člana i
- g) Odobravanje zajmova, realnih obezbeđenja, garancije i obezbeđenje dugova za treće lice.

12.3 Upravno veće sastoji se od najmanje tri, ali ne više od devet članova imenovanih statutom ili od osnivačke Skupštine, prilikom osnivanja zadruge, ili od Generalne Skupštine, na redovnoj sednici, za period od najmanje tri, a ne više od šest godina.

12.4 Član Upravnog veća:

- a) Biće član koji nije odgovoran za neki dug prema zadruzi u toku njegovog-njenog imenovanja i da nije kažnjen za neki privredni kriminal;
- b) Ne može biti bračni drug, roditelji ili deca člana Upravnog Veka;
- c) Ne može biti radnik zadruge;
- d) Mora imati najmanje 18 godina

12.5 Član upravnog veća ne sme nikad pozajmiti ili obezbediti garancije iz zadruge za sopstvenu korist.

12.6 Članovi veća biće lično odgovorni za svaki prekršaj svojih dužnosti prema zadruzi ili trećim licima.

12.7 Sastanke Upravnog veća saziva Predsednik na svoju inicijativu ili na zahtev 1/3 članstva Upravnog veća.

12.8 Odluke i zapisnici upravnog veća moraju biti hronološki zavedeni u registrima koji se drže u kancelarije registara zadruge.

Član 13 **Predsednik**

13.1 Predsednik ima sledeća ovlašćenja:

- a) predstavlja zadrugu u slučaju tužbi;

- b) sprovođi sve odluke upravnog veća, izuzev odluka koja spadaju u ovlašćenja direktora;
- c) nadgleda rad direktora .

13.2 Predsednik je odgovoran za svako kršenje svojih dužnosti prema zadruzi ili prema trećim licima.

Član 14 Direktor

14.1 Direktor je zadužen za svakodnevno rukovođenje zadrugom.

14.2 Direktor:

- a) Ne moze biti član zadruge
- b) Imat ce ugovor o radu.
- c) Da nije kaznjavan za krivicno delo protiv privrede
- d) Ne moze da ujedno obavlja i neku delatnost koja konkurise delatnosti koju obavlja u zadruzi

14. 3 Funkcije direktora ce se prepisati Statutom zadruge.

Član 15 Neto prihodi i gubici

15.1 Godisnji neto prihodi biće raspoređen na osnovu sledećeg redosleda prioriteta:

- a) 5%u fondu obavezne rezerve ;
- b) 5% u rezervni fond za isplatu deonica članova koji napustaju zadrugu;
- c) Iznose predviđenih statutom zadruge za rezervni fond;
- d) Potrebne sume radi isplate interesa na uloženi kapital, članovima zadruge;

- e) Iznose za isplate članovima zadrugarima u srazmeri sa njihovim aktivnostima u zadruzi;
- f) Preostali iznos uplaćuje se na račun za akumulirane viškove ili gubitke, ili u ostale fondove koji se čuvaju kao rezerva..

15.2 Godišnji gubitak mora biti raspodeljen na račun viška i gubitaka. Članovi neće primiti isplatu interesa za deonice i neće se vršiti raspodela u rezervne fondove pošto to ometa isplatu bilo kakvih isplata ili interesa.

Član 16 **Neto sredstva – Akumulirani gubici**

16.1 Kada neto sredstva zbog gubitaka, pada u manje od polovine najvećeg iznosa kapitala priznatog od kada je zadruga osnovana, mora se sazvati vanredni sastanak generalne skupštine radi donošenja odluke o tome da li će se zadruga likvidirati ili će zadruga dalje postojati. Ako se odluci da se zadruga održi, članovi će doprineti sa potrebnim iznosima za postizanje neto prihoda zadruge u najmanje polovinu najvećeg deonickog kapitala postignutog od osnivanja zadruge

16.2 U nedostatku odluke Generalne skupštine, svaka oštećena ili zainteresovana strana može to pitanje izneti pred nadležni sud koji može odluciti o likvidaciji zadruge.

Član 17 **Likvidacija**

17.1 Zadruga se likvidira zbog:

- a) Isteka perioda za koji je ona formirana, i prestanka delatnosti za koje je osnovana osim ako je Generalna skupština na vanrednom sastanku odlucila da se uspostavi nova delatnost.
- b) Glasova datih na vanrednom sastanku Generalne skupštine, odustajanja od statusa zadruge poljoprivrednika o čemu je jednoglasno odlučeno od strane članova zadrugara na vanrednom sastanku generalne skupštine;
- c) Sudskom odlukom kada je broj članova zadrugara manji od zakonskog minimuma ili u nedostatku odluke generalne skupštine, kao što je izloženo u članu 16.1, ili kada zadruga vrši aktivnosti koje nisu zakonski dozvoljene i kada kapital nije podeljen na deonice.

- 17.2 Zadruga koja je u likvidaciji ostaje pravno lice tokom likvidacionog perioda, a čija je jedina svrha likvidacija zadruge.
- 17.3 Likvidatori se imenjuju od Generalne skupštine osim u slučajevima kada likvidatore imenjuje sud.
- 17.4 Neto sredstva koja ostaju nakon isplate svih poverioca i isplate doprinosa članovima zadruge neće biti dodeljena članovima zadruge. Neto sredstva se obavezno prebacuju na drugu zadrugu ili na udruženje zadruga poljoprivrednika, ili na drugu pravnu organizaciju zadruga poljoprivrednika.
- 17.5 Ako dođe do likvidacije shodno zakonima o bankrotstvu odredbe ovog zakona neće se primenjivati

Član 18 **Spajanje – Razdvajanje**

- 18.1 Jedna ili više zadruga poljoprivrednika mogu preneti svoje interese na postojeću zadrugu poljoprivrednika ili na novu zadrugu poljoprivrednika koju su one stvorile.
- 18.2 Zadruga Poljoprivrednika može se razdvojiti na dve ili više zadruga poljoprivrednika tako što prenese svoje interese na novu ili postojeće zadruge poljoprivrednika. U oba slučaja zadruga koja prenese svoje interese prema ovom članu prestaje da postoji, bez likvidiranja.
- 18.3 U slučaju prestanka postojanja zadruge zbog razloga iz ovog člana, imovina zadruge se prenosi na njene pravne sledbenike.
- 18.4 Spajanja i razdvajanja dozvoljena su samo između zadruga.

Član 19 **Udruženja zadruga poljoprivrednika (Udruženja)**

- 19.1 Udruženja zadruga poljoprivrednika (Udruženja) mogu biti uspostavljena putem odluke o udruživanju dve ili više zadruga poljoprivrednika koje saraduju koristeći svoja sredstva i svoja prava u svrhu vršenja određene aktivnosti i kao takva treba da se registruje u kancelariji za registraciji privrednih subjekata.
- 19.2 Odluku o udruživanju donosi Upravno veće zadruge, a o tome se obaveštava Generalna skupština u svom redovnom sastanku.
- 19.3 Ako je doprinos zadruge u Udruženju ograničen na neke određene delatnosti, odlukom o udruživanju će se tačno identifikovati ta delatnosti.

19.4 Organe upravljanja Udruženja zadruga čine predstavnici zadruga članica određenih od strane njihovih Upravnih veća.

Član 20 – Sporedne i srodne kompanije

20.1 Zadruga poljoprivrednika može imati u svom vlasništvu deonice kompanije koja se bavi poslovima tako što kupi deonice ili doprinese deoničkom kapitalu takve kompanije.

20.2 Zadruga poljoprivrednika ne može biti član opšteg ortakluka niti bilo kojeg drugog oblika poslovnog organizovanja u kome odgovornost članova nije ograničena njihovim deoničkim doprinosom.

Član 21 Kaznene mere

21.1 Za privredni prestup kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 500 Eura do 4000 Eura svako lice koja nije registrovana shodno ovom Zakonu, a koja u nazivu firme koristi ime zadruge.

21.2 Za privredni prestup, kazniće se novčanom kaznom, zadruga poljoprivrednika u iznosu do 5000 € ako:

- (a) Vršiti aktivnost koja nije predviđena njenim statutom i za koju nije registrovana (član 2.2).
- (b) ako u nazivu svoje firme ne koristi ime zadruge.
- (c) ukoliko ne vodi evidenciju članova zadruge (član 7.3).

Član 22 Administrativna Uputstva

22.1 Ministarstvo ima ovlašćenje da izdaje administrativna uputstva radi sprovođenja ovog Zakona.

Član 23

Prelazne odredbe – Datum stupanja na snagu

23.1 Postojeće poljoprivredne zadruge ce se preregistrovati kao zadruge poljoprivrednika shodno ovom Zakonu u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona ili ce izgubiti svojstvo zadruge poljoprivrednika.

23.2 Ovaj zakon stupa na snagu danom usvajanja na Skupštini , potpisivanja od strane Predsednika Skupštine i objavljivanja od strane Specialnog Predstavnik Generalnog Sekretara .

Zakon Br. 2003 / 9
15 Maja 2003

Predsednik Skupštine Kosova,

Akademik Nexhat Daci
